

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 28. De secundo effectu interdicti, qui est priuatio vsus officiorum
diuinorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

CAP. XXVIII.

De secundo effectu interdicti, qui est priuatio vsus officiorum diuinarum.

S V M M A R I V M.

- 30 Rigor iuris antiqui de priuatione vsus officiorum diuinarum tempore interdicti, restrictus per Cap. Alma mater, De senten. excommuni. in sexto.
- 32 Quomodo accipi debeant in eodem Cap. nomina Eccl. sive & Monasterij.
- 32 Concessio celebrationis diuinarum officiorum tempore interdicti: & qua comprehendantur ipso nomine officiorum diuinarum.
- 33 Quomodo amplianda sit, & quomodo restringenda eadem concessio.
- 34 Conditiones seruanda in celebratione diuinarum officiorum tempore interdicti.
- 35 Persona ab ista officis tunc excludenda.
- 36 Festiuitates in quibus diuina officia tempore interdicti permittuntur celebrari solemniter, cum responsione ad nonnulla dubia de istis festiuitatibus.

DE hoc secundo effectu Suarez late differit tomo 3. disput. 34. in cuius initio pro eodem varia iura adfert. De quibus pro praxi notandum est, rigorem illorum temperatum esse à Bonifacio VIII. in cap. Alma mater, §. Ad iudicium. De senten. excommuni. in 6. permittente vt singulis diebus in Ecclesiis & Monasterijs Missæ celebrentur, & alia diuina officia, sicut prius, submissa tamen voce, ianuis clausis, excommunicatis & interdictis exclusis, & capanis etiam non pulsatis. Atque vterius permittente vt in quatuor festiuitatibus Natalis Domini, Pasche, Pentecostes, & Assumptionis Virginis gloriosæ, Missæ & diuina officia celebrentur cum tota solemnitate consueta. Quod Martinus V. & Eugenius I V. extenderunt ad festum Corporis Christi, & octauas eiusdem, quemad. ex D. Anton. Nauarro, Angelo, Syluestro, & ex Romano Bullario Suarez refert sect. 1. n. 41.

NOTANDA sunt autem aliqua ad intelligentiam eiusdem Capituli. Primum est, difficultate esse, quæ nomine Ecclesiarum comprehendantur in eo. Probabile autem videtur comprehendere quidem Hospitalia in quibus est sacer locus, autoritate Episcopi approbata ad diuinarum officiorum celebrationem: non tamen priuata Oratoria Ita ex Couarr. & quibusdam aliis Sanchez habet lib. 7. De matrimonio, disput. 8. num. 13. Et ratio est, quia in illa loca, non item in Oratoria priuata cadunt causæ cõcessionis, initio illius Capituli assignata. Illæ enim sunt, quod ex occasione diuinarum officiorum exerceat in deuotione populi, hæreses pullulent, & Ecclesia debito seruitio defraudetur. Quæ incommoda euenire possunt tantum respectu locorum in quibus à populo diuina frequentantur: quod fieri solet in prædictis quoque Hospitalibus, non vero in priuatis Oratorijs. Ob eandem rationem etiam nomine Monasteriorum comprehendendi, non tantum Religiosorum, sed etiam Religiosarum, Monasteria bene addit Couarr. ad id ipsum cap. Alma mater, par. 2. §. 4. num. 2. approbantque Sanchez in sine citari num. 13. ac Suarez in memorata est. 1. num. 2.

SECUNDVM est, quod ex Couarr. in sequenti nu. 3. Suarez ad nu. 11. adfert; ex proposito Decreti verbis illis, Missæ celebrentur, & alia diuina officia sicut prius, haberi nõ esse audiendo illos qui dicunt tempore interdicti licita esse tantum Missam propriam illius diei: seu iuxta ritum Ecclesie assignatam pro illo die in quo celebratur: ita ut non liceat tunc dicere Missam de Beata Maria, aut aliam ex deuotione. Id quod reuocatur: tum quia verba illa nihil tale, sed potius contrarium indicant, vt pote quibus fit absolute concessio celebrandi; idque sicut prius. Cuius particule adiectione, satis indicatur perinde liberam tunc esse Missæ electionem, ac fuit prius.

TERTIVM est, difficultate esse, quæ in proposito Decreto significantur nomine officiorum diuinarum. Nam Suarez tractans in sequenti sect. 3. communem omnium sententiam, aliorum citatis, esse ait nu. 7. quod significantur officia illa,

quæ in Ecclesia ab ipsius ministris tali modo fiunt, vt eodem fieri possint tantum à Clero ad alia specialiter ordinato ac deputato. Ratio vero est, quod Ecclesie intentio sit per interdictum prohibere vsum communem eorum officiorum quæ nomine & autoritate ipsius à ministris per eam ad illa obeunda ordinatis ac deputatis celebrantur. Quæ vero talia sint iudicandum est in particulari: tum ex actione, & voce publica; tum ex apparatu & vestibus permixtis tantum ordine initiatis, cum quibus solent exerceri: vt cum superpellicio, aut stola, aliove exteriore indumento sacro. Excipiendæ sunt autem horæ canonicæ, quæ vere sunt quidem officia diuina; tamen ad earum recitationem, etiam publicam pro vniuerso populo; necessarius non est ordo, vt patet ex ea quæ fit à Monialibus. Vel certe dicendum est, talem recitationem esse primario deputatam ordini Clericali, sufficere vt ea censetur esse de numero memoratorum officiorum per interdictum prohibitorum, quoties publico nomine Ecclesie exercetur, prout fit etiam à Monialibus tanquam personis Ecclesiasticis.

Atque ex dictis Suarez duo infert. Alterum nu. 8. nõ esse prohibita tempore interdicti officia quæ non fiunt tanquã Ecclesiastica, & communia: sed tanquam priuata, vt benedictio mensæ; recitatio itinerarij seu orationum institutarum pro iter agentibus: recitatio salutationis Angelicæ dato signo publico certis horis diei. Videndus est Nauarrus in Enchir. cap. 27. num. 176. alia adferens exempla. Alterum quod Suarez nu. nono infert, est, omnem sacram benedictionem ab Ecclesia institutam cum particularibus ceremonijs & precibus, ac deputatam; vt communiter solet, ordini Sacerdotali, comprehendere sub generali appellatione diuinarum officiorum, quæ per interdictum prohibita sunt.

QUARTVM est, concessioem in illo cap. Alma mater, §. Ad iudicium, factam, sic accipiendam esse vt extendatur ad omnia diuina officia per interdictum prohibita. Id quod satis intelligitur ex verbis illis (Missæ celebrentur, & alia dicantur diuina officia sicut prius.) Non extendatur vero ad Sacramentorum administrationem, quoniam de ea sermo nõ est in illo paragrafo, cum in præcedentibus iam esset de ea dispositum: ita ut quod eam, standum sit dictis in præcedenti cap. 27. Adde, restringendam esse eandem concessioem ad generale interdictum locale, quia in locali particulari causæ an ea relatæ, quæ ad eandem concessioem faciendam mouerunt Papam; non inueniuntur interuenire in illo. Vnde glossa ibidem ad verbum Ecclesie; non de Ecclesiis interdictis, sed de Ecclesiis sitis in loco interdicto interpretatur, indicans quod dicimus: & communiter ex eadem glossa receptum esse nõ at Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 173. Ad personam vero interdictum pertinent verba posita in eodem cap. §. Ad iudicium (excommunicatis, ac interdictis exclusis) quibus satis incutitur à memorata concessioem exclusio personarum interdictas, siue generali, siue particulari interdicto personali; ita ut non modo celebrare diuina officia, sed nec celebrationi interesse, pro quo adhuc est textus expressus in Cap. Si sententia, §. finalis eodem titulo & libro, liceat ipsis: exceptis quatuor festiuitatibus, in quibus diximus permissam esse tempore interdicti diuinarum officiorum celebrationem cum solemnitate. Nam in eodem cap. Alma mater, §. penult. interdictis personaliter conceditur participatio diuinarum officiorum, cum hac tamen limitatione, vt iis qui causâ interdicti fuerunt, non permittatur accedere ad altare.

QUINTVM est, quatuor conditiones seruandas in celebratione diuinarum officiorum tempore interdicti permissa, indicari illis verbis, Submissa voce, ianuis clausis excommunicatis, & interdictis exclusis, & capanis etiam nõ pulsatis. Quarum prima exigit, vt talis celebratio fiat sine cantu, ne foris audiat à prohibitis audire. Secunda vero, vt omnes ianuarum loci in quo fit eadẽ celebratio, clausæ sint, ob eadẽ scilicet causam. Monet autẽ Suarez disp. 34. sect. 1. n. 12. non esse ad eam necessarium vt ianuarum ipsæ sint ita obleratæ interius, vt ingressus omnino impediatur, cum sæpe dentur habentes facultatẽ tunc audiendi officia diuina, quibus patere debet ingressus (si que alij ingredientur, expelli possunt) sed sufficere quod sic iunctæ sint eadem ianuarum, vt videre, & audire officia ipsa diuina, & intrare profectim impediatur, nisi aperiantur.

35. Tertia porro, excommunicatis & interdictis exclusis, quoad priorem partem de excommunicatis, illud tantum hic occurrit monendum, eos non solum tempore interdicti, sed etiam quocumque alio à diuinis officiis excludi. Quoad posteriorem vero de interdictis, notandum est intelligi, tum de omnibus personaliter interdictis, idque congruenter ca. Si sententia, De sententia excommunic. in 6. tum etiã (congruenter cap. Licet, §. finali De priuilegiis eodem libro) de iis qui interdicto locali causam dederunt: aut ad perpetrandum delictum, cuius occasione illud latum est, præbuerunt consilium, auxilium, vel fauorem. De aliis autem, qui nec sunt interdicti, nec interdicto vllam occasionem dederunt, nec ij sunt per quos debeant celebrari diuina officia, puta laici; difficultas est an sine priuilegio possint admitti ad eadem officia audienda. Illius tractationem Suarez late persequitur in memoratis sect. 1. nu. 20. & pluribus sequentibus; quem si lubet, consulas. Studio enim breuitatis contenti esse possumus notare, quod pro praxi sufficit; nec tales admitti debere, deduci, tum ex citato cap. Licet, cum dicitur, Licet vobis concessum existat, vt interdicti tempore ianuis clausis excommunicatis, & interdictis exclusis, voce submissa diuina celebrare possitis: ad ea tamen aliquos (etiã si aliunde venerint) nisi super hoc priuilegiati existant, recipere nullatenus debetis. Adde quod, vt idem Suarez num. 27. vrgit, is fit communis Ecclesiæ sensus, & recepta consuetudo in eadem.

Quarta denique conditio, campanis non pulsatis, intelligenda est de pulsatione quæ Missam & alia diuina officia antecedit ad conuocandum publice populum, prout communis vsus habet; qui tunc interrumpitur, quia cum populus tunc non sit ad talia officia admittendus, nec est vocandus illo publico signo, vt nec alio æquiuolenti, quo solitus erat vocari. In alium finem vero, vt ad salutationem Angelicam, vel concionem campanas tunc pulsari non est prohibitum. Videri potest Suarez in citata sect. 1. n. 15. & quatuor sequentibus.

36. POSTREMVM EST. Circa festiuitates in quibus sine talium conditionum obseruatione diuina officia celebrari, & ad ea etiam interdicti permittuntur admitti, sequentia dubia posse moueri.

Primum est, quo modo intelligendum sit quod interdicti qui interdicto causam dederunt, tunc permitti non debeant ad altare accedere? Ad quod Suarez in eadem sect. n. 37. responder; id non esse referendum tantum ad remotionem à loco, sed etiam ad remotionem à sacra Communione, qua tales indigni sunt perseuerantes in sua contumacia. Immo & ab oblatione facienda ad altare, vt ad humilitatis gratiam & reconciliationis affectum se faciens inclinent; quod in eis quæri ipsa admittione ad diuina officia cum tali conditione, expressum est in eodem cap. Alma mater, §. In festiuitatibus.

Secundum dubium est. Apud eadem festiuitates sint singulæ vnus diei, vel plurium? Ad quod idem respondet in sequenti n. 38. esse tantum vnus diei: quia omnium par est ratio, nec dubitari potest quin festiuitas Natiuitatis Domini sit tantum vnus diei, nisi quod ad festum Corporis Christi adiunctæ sint etiam octauæ eiusdem; vt patet ex præced. n. 30.

Tertium dubium est. Quando censeantur tales festiuitates incipere & desinere? De hoc pluribus Suarez in sequenti sect. 3. n. 12. & aliquot sequentibus. Solutio autem est incipere à tempore primarum vespèrarum vnus cuiusque talis festiuitatis, & secundum completorium eiusdem includere cum aliis, vt ex eo probatur, quod illa concessio præcipue sit, vt illis diebus officium diuinum celebretur solemniter. Vnde cum eadem concessio absoluta sit, itaut extendatur ad totum officium, ad quod completorium pertinet perinde ac præcedentes vespèræ, illud non est excludendum, sed sicut vespèræ, potest solemniter cantari. Videndus idem author quædam alia addens, in quibus ob eorum rarum vsu non immorabor, studio vitandi prolixitatis fastidium.

CAPVT XXIX.

De tertio interdicti effectu, qui est priuatio sepultura Ecclesiastica, deque ei affini prohibito Ecclesiæ ingressu.

SVM MARI VM.

- 37 Prohibitio sepeliendi in loco interdicto, communis est infantibus cum adultis: excipiuntur ab ea Clerici qui seruauerunt interdictum: neque ea obstat quin defectus in loco interdicto, possit in alio non interdicto Ecclesiastico sepultura donari.
- 38 An innodatus generali interdicto personali, priuetur Ecclesiastica sepultura.
- 39 Prohibitio ingressus Ecclesiæ, rationem quamdam habet interdicti personalis, & quo modo à cæteris personalis distinguatur.
- 40 Prohibitus Ecclesiam ingredi, priuatur omni participatione diuinorum officiorum que in ea sunt.
- 41 Ne quidem existens extra Ecclesiam, illa audire potest in Cæmeterio vero potest, si in eo celebrentur.

DE hoc effectu late Suarez tomo 5. disput. 35. Nobis pro praxi quotidiana sufficere potest notare, per interdictum locale generale prohiberi, ne quis in eo loco sepulturam accipiat, cap. Cum & plantare, §. Quod si, & cap. Vt priuilegia, De priuilegiis, & cap. Episcoporum eodem titulo in 6. & Clementina 1. De sepulturis. Intellige autem nisi priuilegium habeatur in contrarium, aut aliqua personæ sint exemptæ, sicut sunt Clerici qui seruauerunt interdictum. Illis enim in cap. Quod in te, De peniten. & remiss. conceditur vt decedentes, in Cæmeterio Ecclesiæ sine campanarum pulsatione, cessantibus solemnitatibus omnibus cum silentio tumulentur. Aduerte autem primo, effectum hunc priuationis sepulturae habere locum non tantum in adultis, sed etiam in infantibus baptizatis, itaut in loco interdicto, his perinde ac illis sit deneganda Ecclesiastica sepultura; quia iura absolute loquuntur, & cadauera paruulorum perinde ac adultorum capacia sunt illius priuationis. Videri potest Suarez sect. 1. n. 2.

Aduerte secundo, vita functum in loco interdicto, sepeliri posse in alio non interdicto: quia interdictum locale non fertur in personas absolute, sed solum per relationem ad locum qui interdicitur. Excipe eos, qui eidem interdicto causam dederint, respectu quorum interdictum ipsum locale ex communi sententia, prout Suarez habet in sequenti n. 3. vim & efficaciam sortitur interdicti personalis, quasi culpa peccatum attrahente ad suum auctorem personaliter, adeoque reddente eum priuatum Ecclesiastica sepultura, ad modum particularis interdicti personalis, cui talis effectus tribuitur in cap. Episcopum De priuilegiis in 6. & in Clementina 1. De sepulturis.

Porro difficultas est, an generale interdictum personale, eo innodatos excludat ab Ecclesiastica sepultura? Illam plenius Suarez tractat in eadem disput. 35. sect. 3. & tandem bene statuit sublatam esse per Extrauagantè Ad euitanda; de qua egimus in lib. 1. ca. 9. sect. posteriore. Priuilegio enim eiusdem Extrauagantis, non tenemur cuiusquam personæ communem vitare, siue in diuinis, siue in humanis, nisi sit nominatim interdicta; ac proinde, nec in Ecclesiastica sepultura.

De prohibito Ecclesiæ ingressu, pars reliqua capituli.

DE hoc late Suarez in eadem disput. 35. sect. 4. Contenti erimus aliquot documentis pro praxi. Primum est, tale prohibitionem habere rationem interdicti personalis, non vero localis: quia loco non competit ingredi, sed tantum personæ. Distingui autem à cæteris interdictis personalibus, quod cæteri priuènt simpliciter participatione diuinorum in omni loco, iuxta cap. Si sententia, §. finali De sententia excommunic. in sexto: illud vero ab ingressu Ecclesiæ, eadem participatione priuènt solum intra Ecclesiam, iuxta illud

REGINA
PRAXIS
EDRIP
E.V